

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtűzsdéber, Köszl János, Hochrein J. és fiai üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda) hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 32 kr = 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum könyvnyomda) küldendő.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Áru-csarnokot Pécsnek.

Nem új eszme itt Pécsen és nem is először szólunk hozzá lapunk hasábjain és ha most ismét fölvetjük, oka az, mert ez intézmény eszméjét a megvalósításra nemesak érettekn tartjuk, de a megvalósítás idejét is alkalmasnak és elérkezettnek látjuk.

Az áru-csarnok-intézmény helyességét és célszerűségét igazolta a tapasztalat az ország nagyobb vidéki városaiban, itt nálunk ez intézmény eszméjét megérlette a haladó korszak, mely hova-tovább nagyobb hódításokat tesz és ebből következik, hogy ma már — s ezt örömmel konstatáljuk — a közegészségügyi és szépészeti kívánalmunk tekintetében nemesak a hatóság gondosabb és áldozatkészebb, de a város közönsége is kritikusabb és követelőbb. E körülmények szerenésés találkozását érezzük jólan hirdetik városunk újabb kulturalkotásai, melyek nemesak mintaszerűek, de tényleg mintái s vétetnek, de épen ezen körülménynek ösztönözni kell bennünket — hatóságot és közönséget arra, hogy a még hiányzó intézményeket szakadatlanul következő sorban létesítsük, hogy így városunk minden téren elfoglalhassa és dicsőség-gel megállhassa azt a helyet, mely őt az ország municipiumai között megilleti.

Az áru-csarnokok szükségességéről bizonyára felesleges minden további szó. Kívánatosá teszi ez intézményt úgy a nagy közönség kényelme, mint a piaci viszonyok policialis, köztisztasági és közegészségügyi rendezése. És ha bár ugyanezen elveknek hódolva úgy kellene, hogy mindegyik városrésznél meglegyen a maga áru-csarnoka, a belváros központi helyzeténél fogva elégnék tartjuk, ha egyelőre csak a belvárosban létesítetik megfelelő terjedelmű áru-csarnok; mely bizonyára maga után vonná a külvárosi áru-csarnokok létesítését is.

De nemesak a köztisztaság, a közegészség és jobb ellenőrzés szempontjából szükséges az áru-csarnok, hanem azért is, mert csak így lesz lehetséges ellensúlyozni, és megtörni a városi piacok rákfenéjét: a kofa-gazdálkodást, mely nálunk valósággal türhetetlen már. Az áru-csarnok megnyitásával egész sora fog keletkezni a rendezett élelmiszer-elárúsítóknak és ez elárúsítók bérdíjai bizonyára bőven fedezik az áru-csarnok költségeinek kamatait. És ez a legdöntőbb ok az áru-csarnok létesítésére, melynek ügyét melegen ajánljuk tevékeny rendőrkapitányunk Vaszary Gyula és a tanács figyelmébe, valamint a polgárság érdeklődésébe.

Róma, Bécs, Budapest.

Monsignore Agliardi, az új nuntius az osztrák-magyar monarchia részére, egy robusztus ur hatalmasan kinyújtott tagokkal és magas ívezetű gondokodó homlokkal; de még az ő erős vállai is aligha lennének elég erősek arra, hogy elbirják a felelősséget, melylyel a magyar nemzeti part fő közönyének egy intervjuelő tudósítója akarja őt megterhelni. Itt nyilván egy fatális félreértés forog fenn; monsignore magyarul nem tud, nemétül keveset, de franciául tökéletesen, a diplomaták nyelvet nagy jártassággal kezeli, azonban azzal az olaszos kiejtéssel beszél, mely a nem franciát és nem olaszt gyakran megleveszti s a mondóitaknak helytelen fellogására vezeti.

Hogy mindjárt egy márkans pontot emeljünk ki, a nuntius alig mondhatta, hogy Magyarország politikai és kormányzati érdekei fölött az elhatározás súlypontja Bécsben van, vagy hogy „Vaszary kardinális most is csak oly instrukciókkal tert vissza Rómából, mint első látogatásakor és szandeka sem lehetett neki, a magyar kormány szószólójul fellépnie.” A nuncius bizonynyal azt mondta, hogy a k o r o n a l van a dotes Magyarország vitális érdekei fölött s ezzel csak egy ugynevezett „örök igazságot” mondott, a mely nem csupán Magyarországra, hanem minden monarchikus alkotmányos országra érvényes; de akkor legalább oktalanságot nem mondott, a mit ellenkezi lap egy-egy keserő pillanatban megengedhet ugyan magának, a mi azonban megbocsáthatatlan lenne egy iskolázott diplomatától, a kinek

A PÉCS TÁRCÁJA.

Kaposvárról Velenczébe.

(Irtá: ST. H.)

— A „Pécs” eredeti tárcája. —

Kaposvárról negyven tagból álló társaság ment Fiumén át Velenczébe, hogy gyönyörködjek e szép, tengeren épült városban. követve Kossuth Lajos ama szótát: „Tengerre magyar, el a tengerre.”

Június 24-én indultunk el d. u. 1/27 órakor a gyorsvonattal nagy néptömeg lelkes eljenzése s szerencse kívánata közepette. Az utazás Károlyvárosig semmi emilést nem érdemel, azért atadtuk magunkat az édes nyugalomnak. Károlyvároson túl már hű kísérlónk volt a vadregényes Koranna folyó és a Kossuth által is annyira dicsért Luiza ut, a mely Károlyvárostól Fiuméig az egyetlen köves országút. Mikorra a nap feltűnt a hegyek mögöl, már a Karszt hegység kopár sziklái között robotott el vonatunk. E sziklák természetes védő falat képeznek a bóra ellen, a mely irtózatos erővel rohanja meg a vonatokat s alulról felkappa a

levegőbe. A hol pedig e természetes falak ninesenek ott az állam erős termésköböl volt kénytelen mesterséges falat készíteni.

Plasenál gyönyörű látvány tarult élénk. Egyik felöl a kék tenger, a másik felöl a Karszt felhőkbe borított csúcsai. Innen a vonat egész Fiuméig lejtősen ereszkedik alá oly annyira, hogy többször meg kell állania fékezés vegett.

Tizenöt alaguton mentünk keresztül, a melyek egyike 1600 m. hosszú. Végre 1/7-kor reggel megérkeztünk Fiuméba s atöltözöködes után siettünk ki a kikötőhöz, hogy Magyarország gyönyében gyönyörköd-hessünk Legnagyobb örömünkre a kikötő telve volt Angol és olasz kereskedelmi hajókkal. Láttuk, mily hihetetlen könnyű-séggel raktak be emelő gépek segítségével a hajók mélyébe az óriási súlyokat s viszont mint hozták napvilágra az olasz hajókból a nagy hordókat s más nehéz tárgyakat.

Délután 4 órakor indultunk a Venecia nevű hajón Velenczébe. A társaság legnagyobb része most utazott először tengeren s ezért mindegyik aggodalomteljes szívvel lepelt a hajóra, félve attól, hogy a tengeri betegségek sorát ő fogja megnyitni, Cherso és Lussin kopár, lakatlan szigetek mellett

elhajózva kiértünk a nyílt tengerre, a hol az Istria felsziget előfokát kepező világító torony volt célpontul kitűzve. Egész éjjel két óráig semmi katastropha nem fordult elő, olyannyira, hogy már mindenki elbizakodottan mondá: „Rajtam nem fog ki a tenger”. De a tenger istene azért várakozott eddig, hogy dicsősége annál nagyobb legyen s a magyar ifjak, a kik oly keveset járnak a tengeren, érezzék meg hatalmát. Aeolus kibocsátá legerősebb szelét, a szirocót, a mi által hova tovább nagyobb hullámok keletkeztek s ezek úgy játszottak hajónkkal, mint maeska az égerrel. A mi ifjak engedtek az elbizakodottságból s belattak, hogy a tenger erősebb nálunk. Sápadt arecal alttak a hajó szeléhez és adtak a tenger delphinjeinek emi valót. A tenger istene pedig gyönyörködve nezte, mint mutatnak be neki a magyar ifjak áldozatot s nem hagyott fel játékával mindaddig, míg csak szászra nem értünk. Mi pedig úgy alttunk hozzá, hogy nyomrunkat, a melyet a tenger kimosatott, ismét megtöltöttük. Virradóra már láttuk a velencei partokat, a nyílt tengeren láttuk a folyton cirkáló hajókat, a melyek elég alkalmat nyújtottak arra, hogy gyönyörködve nézzük: miként látszik a koeledő hajóból, először az árboe felső része s végre a egész hajó, 14 órai tengeri út után végre

ismernie kell a közjogi viszonyokat abban a monarchiában, melynek udvaránál meghítele lett és mint diplomata megtanulta, gondosan mérlegelni szavait és kifejezéseit, mielőtt nyilvánosságra juttatja azokat. És mit jelenítsen az, hogy Vaszary Rómában ilyen vagy olyan „instrukciókat” kapott volna? Magyarország első egyházfejdelme a kuria hivatalnokai talán, mint akár a nuncius? Ő a katolikus egyháznak a kardinális, engedelmes fia Krisztus helytartójának, a hit őre Mária királyságában, a kinek a szent atya személyesen vagy képviselő által adja tudtára elhatározásait in dogmaticis vagy ex cathedra, de Magyarország hercegprímása senkinek sem politikai alattvalója, kitől „instrukciókat” kellene elfogadnia megtartása tárgyában. És miért ne lehetne a legátus natas a pápánál szószóló kormánya mellett, a melyről tudja, hogy távol áll attól, hogy az egyház dogmatikus szférájába avatkozzék, hogy inkább az a forró óhajta, hogy az elengedhetelenné lett egyházpolitikai reformokat úgy vigye keresztül, hogy az egyháznak egy lényeges érdeke, egy joga se rövidítessék meg. A modus vivendi — sajnos — még nincs meg, de meglesz, valamint Francia, Spanyolország- és Belgiumban is megtalálták, a hol nem a katolikusokból áll a lakosság 48%-a, mint Magyarországon és valamint Németországban és az északamerikai egyesült államokban is megtalálták, hol a katolikusok kisebbségben vannak, de felette hitbuzgók. De ki lehet hívatottabb véghezvinni e szent művet, mint a magyar katolikus egyház feje, aki fejedelem az egyházban, herceg az államban, de mindenképp mindenek fölött a béke fejedelem?

Az ellenzéki interviuek egyebek közt azt is mondatja a nuntius-sal, hogy a szentszék tiszteli a magyar apostoli királynak minden jogát. Nos, az apostoli királynak legtermészetesebb első tanácsosa a hercegprímás és ha Peter apostol utóda és szent István örököse közt valamit közvetíteni kell, ez a közvetítő az esztergomi érsek. Amit itt szönek-fonnak, abból mit sem kell tudni a nunciusnak, kivált ha még újone Ausztriában, Magyarországon pedig még nem is volt.

Különbözik nem sokára Magyarországra látogat, és pedig Schlauch bíbornokhoz Nagyváradra, mint az illető hirlaptudósító-

nak mondta. Az új nuncius állásával és kipróbált talentumával bíró papi diplomata kellő órában meg fogja találni az utat, el fog tudni igazodni: kinek jutott a népet a félreértések pusztájából a békeáldás ígértérföldére vezető Mózes szerepe, a ki ékesszóló testvérét, Aron főpapot fogja szónokul használni. Hogy a száraz bot bimbót hajtson, ha csodának kell történni, azt csak az előbbi viheti végbe. A magyar képviselőház esetleges feloszlatásáról soha sem volt szó a korona környezetében; monsignore Agliardinak erre vonatkozó naiv kérdését csak mesterségesen szügerálhatták neki.

Abbas Abdul Hamidnál.

A szellemes és életűde Abbas pasa, az egyiptomi ilju alkirály, a kalifa, Abdul Hamid vendége. Igen szívesen látott vendég. Nemesak a próféta utóda és az ottomán császári birodalom ura öntudatának hizeleg az, hanem a szerető apa szívének is végtelenül jót tesz, hogy eljött hazába Abbas. Mert az alkirály nem csupán azért jött, hogy szüzenjének bemutatja köteles hódolatát; hanem főleg azért, hogy a szultán kedvenc leányának kezét kérje és így jogot szerezzen a kalifa atyai tanácsaira. Hogy szíve vágyát jelezze, Abbas Konstantinápolyba sietett, hat héttel ama idő előtt, amely hivatalosan volt megállapítva jövevénytelére, siettetett érkezésével akarta megmutatni, mily epedve várják utána, hogy a császári család kebelebe felvetessék. Abdul Hamid kormányzasi bölcsességének forrásából merithessen.

A fogadtatás, melyben a fiatal fejedelmi vendég részület, tökéletesen megfelelő jövevénytelé körülményeinek. Megadták neki az uralkodó fejedelmet megillő tiszteletet, a szultán pedig az első üdvözlő szavak után, melyeket reszkető hangon, melegen s érzellemmel telten mondott, szívére ölelte őt s fejedelmi testvérené és kedves fiának nevezte. Ily bevezetés után alig szenved kétséget, hogy Abbas mint Abdul Hamid veje tér visszakairóiszek-helyére. Batorság lenne, ha az itt végbenő házassági összeköttetés politikai jelentőségét észrevenni nem akarnók. Igaz, Keleten politikai, de még társadalmi fontosság sem jut a nőnek és egy rabszolganő fia, ha előbb születik, rangban előtte van a császári leánya fiának. Azonban lassan-

ként már a Keleten is kifejlődött egy igen észrevehető arisztokratikus érzék és függetlenül az alkortól és a régi kalifai hagyományoktól, ez utóbbiak mellett a jobb muzulmán társaságban az a szokás-szerű nézet képződött, hogy a férfiaknak, kik anyjuk által szultánoktól származnak, előkelőbb vért vindikálnak, mint rabszolgasarjadékoknak, ha szultana valide volt is az anyjuk.

Abbas házassága által Abdul Hamid lányával részben teljesedik ez utóbbinak az a forró vágya, hogy egyes leszármazóinak trónt biztosítson; Egyiptomban a trónutódlás az elsőszülöttséghez van kötve s nem mint a kalifatusnál a senioratushoz. Ha Abbast Abdul Hamid lánya fiával aján-dekkozza meg, akkor atya után ez lesz a kedve és a maga részéről tovább terjeszteti a kedveségben a nemzetséget, melynek ereiben Abdul Hamid vére foly. A kalifatusban ez nem járja, ameddig a trónutódlás indirekt, ascendens marad. Mint tudjuk, Abdul Aziz ezt meg akarta változtatni és életébe került. Ha Konstantinápolyból gyakran, nagyon is gyakran hírek hatolnak ki a világba felfedezett palotaösszeesüvéséről, melyek különben nagyon ritkán alapulnak igazságon, az csak a régi senioratusnak az érvényesülésért küzdő elsőszülöttségi elvvel vívott harcának tulajdonítandó. Nem mintha Abdul Hamid ez irányban csínyt akarna elkövetni: ilyesmi ellenkezik az ő jószágos és óvatoss természetével. De mások dolgoznak a saját kezükre pro és contra, kedveskedésből vagy a tulajdon hatalmuk érdekében és tudjuk, mily kevéssé válogatók az a keleti palotadiplomata az eszközökben. A szultán ilyenkor kénytelen beavatkozni s gyakran szigorú fenytéket és elretentést alkalmazni. De az ő személye ellen soha sem volt intézve merénylet; azok rendszeren agnatusainak, legrosszabb esetben gyermekeinek szoltak. Erthető tehát, hogy ily körülmények közt mint eskik Abdul Hamid szívének, hogy kedvenc lányát, ki neki oly kedves, mint egy fia, Abbas oldalán láthatja Egyiptom trónján azzal a tudattal, hogy unokái és dedunokái szakadatlan sorban követik egymást az uralkodásban. Kézrel fogható, hogy a kedveségnek nem kell tartani Abdul Hamid részéről hatalmának korlátozásától.

hétfőn reggel Velencébe érkezünk. Apály alkalmával értünk oda s így hajónk nem köthetett ki közvetlen a part közelében, hanem távolabb első helyen. A gondolások, a mikor meglátták az idegen hajót, egész seregleg érkeztek hozzánk, hogy néhány centesiméért a partra szállítsanak. Mi kiválasztottunk 10 fődeles gondolát és azon elvezettünk a Casa Kirschig, a hol a mi szállódnak volt. Reggeli után fölkerestük a világhírű Szent Márk templomot, amely annyi történelmi és művészeti nevezettségét és emléket rejt magában és a mely már a messze tengerről magára vonta figyelmünket őt nagy kupolájával. Az egész templom alapzatát és boltozatát a legnagyobb mozaik díszíti, a falak márványablakkal vannak ékesítve, (e táblák egyikén fejezték le Keresztelő Szt.-Jánost.) A fölött előtt tizenkét apostol bronzszobrá van. A fölött, a mely régiségei miatt különös említést érdemel, kiemelhetők a következő részek: a fölött tartó négy alabastrom oszlop, a melyeket Jeruzsálemből, Salamon király templomából hoztak el. — Az első pillanatra az ember fehér márványnak véli, de ha mögéje gyertyát tart, akkor ismerjük fel az alabastrom tulajdonságát, az áttetszőségét.

Az oltár mögötti asztal nagy kocka

alaku termés kő alkotja, amely Jeruzsálemből, a Tabor hegyéről való. A sekrestye falát a IX. században készült falbetétek képezik, a melyekben több bibliai jelenet van megörökítve; így: Mózes leveri az az egyiptomi; bolcs Salamon ítele a két gyermek felett. A mikor már megelégtünk a Szt. Márk templom gyönyörűségeit, felmentünk a 96 m. magas Campanilla toronyba. Itt nem lépés vezet fel, hanem lejtős emelkedés 39 fordulással. Ezért volt képes a nagy Napoleon lóháton ide felmenni. Innen láttuk Velencze egy kiváló nevezettségét, az óras tornyot, a mely a városzat díszíti. Legfenn egy harang van, a a melyet 2 vas óriás óriz két nagy kalapácsal, egyik az egész órát, a másik a negyedét üti.

Estefelé végig gondoláztuk a Grande Canalet; minden kavéház előtt állott egy gondola zenészekkel és énekesekkel, a kinek hangja nagyon megteszt a magyaroknak és ebbeli tetszésünknek tapsban adunk kifejezést. Fel is használták ezt a furfangos olaszok s esónakról esónakra ugrálva tartották kalapjukat néhány centesiméért. Ezután tovább gondoláztunk s láttuk az ócska velencei háztömegeket, a négyemeletes rongyos palotákat, azokat a négy-öttszáz év óta sohasem renovált

épületeket, a melyekben most a munkás-nép lakik. S aztan a felséges piszok, a mely e házakat díszíti, ez is klasszikus, mert ötszáz esztendővel eredeti. Sietünk is vissza e helyekről, mert a mi szagló érzékünk hozzá van szokva a jó talusi levegőhöz, nem pedig ez óriási büzhöz.

27-én, kedden több templomát és végre a Doge-palotát néztük meg, a mely oly sok megbecsülhetetlen holt kincsét rejt magában. A képek, a melyek 3—400 évvel ezelőtt készültek, most is megvannak az eredeti üdeségben. Tiziano, Tintoretto, Veronese és Bellotti gyönyörű festményei váltakoznak egymással. A tanács-terem az 1100 éven át uralkodó 120 doge areképet foglalja magában sorrendben. Az áruló doge Marino Folieri képe helyét fekete lepel tölti ki a következő felirattal:

„Hic est locus Marino Folieri

De capitati pro criminibus”.

Láttuk a föld mélyében levő börtönöket, a hová gyakran a legártatlanabb egyéneket is lehurcolták.

Említésre méltó még tízó szigete, a hol a növényzet meglepő bujaságban tenyészik. A legsűrűbb lugasok között men-

Hirek.

Kinevezések. Galovits Arthur pécsi kir. táblai tanácsjegyző albirót az ócsai kir. járásbíróshoz járásbíróvá nevezték ki — Kardos Kálmán főispán Jilly Viktor pécsvári közigazgatási gyakornokot tisztelhetli aljegyzővé nevezte ki. — A hivatalos lap július 18-iki száma közli, hogy az igazságügyminiszter Dr. Jellacich István a pécsi kir. törvényszék és fogház orvosává nevezte ki.

Nemesség adományozás. A király Raics György pénzügyi közigazgatási ítéző bíróknak — Raics Lázár mohácsi ügyvéd atyjának — és törvényes utódainak nyugalmaztatása alkalmából a főnemesi előnévvel a magyar nemességet adományozta.

Megyénk a tanítóknak. Az Eötvös egyesület, a magyarországi néptanítók jótékony egylete felvette programjába a tanítók országos házának megalapítását, melyben vidéki tanítók gyermekei kapnak szállást és ellátást, míg a fővárosban tanulmányaikat végzik. A bizottság alapítványok céljából a törvényhatóságokhoz fordult és Baranyavármegye a jelzett célra 1800 forint alapítványt tett. — Megyénk aldozat-készsége mindenesetre elismerésre méltó. Szeretnők, ha e lépéssel kezdődnek megyénkben egy szebb korszak, mely a tanítókat és a közoktatás ügyét megerősített és meleg folklórában részesítette.

Az operához. Elmenttük annak idején, hogy Girardi Rezső joghallgatót Zichy Géza gr. intendáns meghívta próbaéneklésre a m. kir. operához. A próbaéneklésnek meg volt az eredménye: a napokban érkezett le a szerződés Girardihoz 3 évre 600 forint évi ösztöndíjjal. Girardi a szerződést aláírta már szeptember hónap felében Budapesten. Zichy mindenesetre jól járt a fiatal baritonistával: ha a magyar lapok szídják azt, hogy külföldi énekesekkel tölti meg az operát, büszkén mutathat majd Girardira, a magyar fiúra; ha pedig az olaszoknál akar hízlegni, bemutatja baritonistáját, Rodolfo di Girardit, a kinek olaszosabb nevű operanékes még nem termett.

Pályázat ösztöndíjra. A pécsi kereskedelmi és iparkamara a feloszlott „Pécsi kereskedelmi és iparkamara” vagyonának kamat-jövedelméből álló ösztön-

díjra pályázatot hirdet. Az ösztöndíj 104 forint tesz, melynek egyik fele valamely kereskedelmi, más fele pedig valamely ipari közép iskolát vagy valamely magasabb szakiskolát látogató, pécsi illetőségű szorgalmas és jómagaviseletű szegénysorsú ifjúnak tanulmányai befejezéseig adományozatik. Az iskolai, erkölcsi s szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvények a pécsi kereskedelmi és iparkamara-hoz folyó évi augusztus hó 20-ig nyújthatók be.

A pécs-barcsi vasút állami kezelésben. A Pécs-barcsi Vasút Részvénytársasággal a társulati pálya üzletének vitele iránt kötött szerződés immár életbe lépve, az említett vasút üzemét az üzlet-igazgatóság véglegesen átvette, olyképpen azonban, hogy a nevezett vasút továbbra is teljesen különálló vállalként és elkülönített számadás mellett fog vezetni. A külső végrehajtó szolgálat különben a pécs-barcsi vasúton a zágrábi üzletvezetőség illetőleg pécsi forgalmi főnökség fenntartása alá fog tartozni.

Telek-vétel. A közkórház kiépítése által az amúgy sem elég nagy körhazai udvar újból vesztenie terjedelméből. Ez arra indította az igazgatóságot, hogy a körház-telek bővítése céljából alkuba lépjen az irgalmas-renddel, szomszédos kertjének megvétele végett, mely alku sikerült is és ezt a közigazgatási bizottság annál inkább magáévá tette, mert a körházi megtakarítások által a 4200 forint vételár minden nehézség nélkül fedezhető lesz.

Közegészség-ügy. A tanács felhívta az összes temetkezési intézeteket, hogy szertárikaik 15 nap alatt a város belterületéről helyezésk ki, mert a közigazgatási bizottság megújított határozata folytán az eddigi állapot tovább fenn nem tartható. A temetkezési intézetek e határozat ellen a Belügyministeriumhoz felebeztek, a „Kegelet”-szóval is okolván meg felszólamlását, hogy hatvételek alkalmával a szertár telepítésére engedélyt nyert.

Csődkiegyezések. Steiner Simon villányi kereskedő csődhitelezőivel kiegyezett, minthogy a felszámolási tárgyaláson csődhitelezők nem jelentkeztek, ellene a csőd legközelebb beszüntetve lesz. — Meisner Imre pécsi keféstő is azon taradozik, hogy hitelezőivel kiegyezzen, mi valószínűleg sikerülni is fog. — Ugyancsak Blauhorn Mihály csődhitelezői, minthogy követeléseik minden levonás-

nélkül kielégítettnek, a csőd beszüntetéséhez beleegyezésüket adják.

Elbocsájtás. Chalupka Béla városi id. számtiszt, ki az utadó kezelésével volt megbízva, kénytelen volt helyét hanyag hivataloskodása miatt rögtön elhagyni. Az illető annyira érezte az elbocsájtás jogosságát, hogy azzal egyidejűleg — leköszönt. Örvendetes tudomásul vétetik.

Szigorított büntetés. Tóth Márton mohácsi lakost, ki szép, fiatal nejét feltékenységből egy átborozott éj után szíven szúrta, a törvényszék szándékos emberölés büntetése miatt 12 évi fegyházra ítélte. E büntetést a Kir. ítéző tábla 14 évre szigorította, kijelentvén, hogy az elsőbírósigilag helyesen alkalmazott enyhítő körülmények méltatlansága mellett a büntetés, 12 évvel, a tett súlyához képest enyhének mutatkozik. Ügyesség és vádolt felebeztek.

El Amerikába! Ez még ma is a jelszó, nemcsak azok számára, kik itt rosz fat tettek a tüzre, de általában a szerencsét hajhászóknál Karniol pécsi izr. főkantort szintén egyre vágott az amerikai dollarak után és többször elyikezett az új földre, de a hitközségi előjáróság gondosan vigyázott rá, mert méltan büszke volt a kantor szép, érces hangjára és Karniol úr csak várt és várt, látszólag meglegedve az időnkénti fizetésemelésekkel. De végre sikerült neki betegséggel ürügye alatt szabadságot nyerni és — szerencsésen kijutott Amerikába és New-Yorkban a próba éneklés sikere után kedvező feltételek alatt szerződést is kapott. Most a hitközség neje, családján követeli az 1500 forint ánatpénzt, melyet még 6 év előtt a főkantort ilyen turpisság esetére lefektött. Hát igaz, hogy remekül énekel a főkantor, de soha se busuljon a magyar érületű derek hitközség az ilyen Oroszországból bevándorolt hontalan emberért, engedje utnak szabadon meg a familiáját is. Semmi sem pótolhatatlan!

Hányadszor? A vérméni körorvosi állomásra újból pályázat hirdették, a pécsvári szolgabírósg tudja hányadszor, mert vagy nem akad pályázó, vagy a megválasztott jelentkező nyomban le is köszön, mielőtt még csak látna is Véméndet, Feked, Bozsok és Szebenyről nem is szólna. Kérdésünk annál idősebb most, mert a belügyminiszterial azon gondolkozik, hogy a községi, körorvosi intézmény felhagyásával 600 forint fizetési minimum-

tünk a fűrdőhöz, a hol egy kis időre megmenekülünk a város zajtól.

Naponként delben kimenünk a Szt.-Márk terre és etettük a Velence város tulajdonát képező postagalambokat.

Három napi tartózkodás után hatra-hagytuk Velenczét és Triest hajón Triestnek tartottunk. Az olasz nép „Evviva Ungheria” (eljen Magyarország) kiáltással bocsátott utnak.

A Paradicsomból.

A „Pester Correspondenz” számára Roboz István a „Somogy” szerkesztője a következőt le-
elet írta.

Tisztelt szerkesztő Barátom!

Felkért, hogy írjak b. lapjank Balaton-Füred s vidékeről. Tudva azt, hogy a „Pester Correspondenz” az ország központján egyik szellemi forrása a vidéki lapoknak s közbecsülésben áll, szívesen teszek eleget kívánságának.

Balaton vidékét rajzolni tollal, ecsettel könnyű dolog. A melynek szépségét Kisfaludy Sándor nem tudta kimeríteni, a ki Petrarca után legtöbbet és legszebben írt a szerelemről A melynek fenségét egy Jókai fantáziája magasztalta, ki az

irodalomban Isten után legtöbbet teremtett Magyarországon . . . Mészoly Balaton képet a muzeum őrzi . . . Fél század óta szerkesztők, írók, újdonságok hordják szét innét a balzamos levegőt szinpompat, virágillatot, hogy mézet csináljanak belőle; s mégis mennyi virág! mennyi illat! mily kék az ég! mennyi varázs, mennyi méz! A régi Olympus, Helicon vannak itt megörökítve. A természet festett egy oly tüneményes képet, mely utánozhatlan, arany kerete egy részről a Zala-Veszpremi hegylánc, mely királyok arany poharába termette az isteni nedűt; másik részben Somogy-Veszpremi aranykalásos földje, melyeken a munkásnép verejteke áldásos termésben dicsőül meg. A nép verejteke! ez az isteni harmat, mely a viskoknak, a polgári család életnek legnagyobb kincse! . . .

Könyvű itt az irás; tollamban úgy bizseg a betű, mint a megpiszkált hangyaboly, mind a természetet magasztalja.

Mig tehát a vidékre mennénk, legelőször is Füredről írök. A Balatonfűrdők közt még mindig ez viseli a koronát; Siófok, Keszthely, Almádi csak egy-egy drágakö mellett, melyek ragyogással emelik pompáját, értéket.

Ma Füreden kel föl a nap, mert itt nyaral az ország hercegprimása Itt van az ország, ministerek, a politikusok figyelme, gondolata: Jó isten! mit hozott Rómából? mi lesz? áldás, béke-e? vagy zivatár? mert hiszen az egyházpolitikában ma ő csinálja az időjárást! Ha akarja, a nyugalom, a béke napja vagyon! s ha nem? . . . Dehogy nem! . . . Itt aztán — habár gyakran beszélgetek vele kegyességéből — még nekem is nagyon kell gondolkodnom, hogy mit gondol? mert a mit gondol is, száz lakat zárja.

A napokban egyik előkelő bécsi lap-tól jött hozzá a kerelem, hogy munkatársát szeretné leküldeni, hogy a baborost meginterviewolja.

De azonnal ment a válasz vissza, hogy a hercegprimás nem fogadja a halhatatlanságra vágót, mert itt pihen, nyugszik! Igen ám, ha nyugodnak?

Tegnap, midőn a fűrdőben volt, mondta Ő eminentiájának: a lég 23, a víz 21 fok most nyugodtan fűrdőzhetik hercegséged.

— Ha nyugalmam volna! . . . válasszolt.

Mennyit jelent e három szó annak ajkáról, ki annyira szereti hazáját; kinek

mal államilag kinevezett orvosokat alkalmazza a jegyzőségek székhelyén, mert az eddigi csekély és rendetlenül fizetett javadalmakra nem esoda ha vállalkozó nem akad és a közegészségügy a vidéken javulni nem képes.

— **A selyemhernyó tenyésztés megnyitása**, dacára hogy a szégyárdi felügyelőség mindent elkövet e kevés időt igényes vevő, könnyű és hasznos jövedelmi forrás terjesztése és népszerűsítése végett, nem bír jelentőségre vergődni és a siklósi biztosri kerületen kívül a bevételi összegek mennyisége alig érdemi magát és állami közleg alkalmazását. Így a baranyavári kerületben a beszolgáltatott gubók bevételi ára aig tesz ki 6—7 ezer forintot és ez is közel hatvan községre oszlik fel. Pedig az állam minden kedvezményt megad és a peték ingyen osztatnak ki. Az idei tavaszi fagy nagy kárt tett, úgy hogy az ez évi eredmény még kedvezőtlenebb lesz. Midőn e fontos és hasznos iparágat a hatóságok, lelkesek és tanítók külföldön támogatásába és a philoxera pusztítása által nagy kárt szenvedett gazdalközönségünk figyelmébe ajánljuk, nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy helytelennek találjuk a baranyavári járás felügyelőjének Baranyavárra történt disponálását, mert az minden tekintetben jobb helyre találna Dárdán, a járás közigazgatási székhelyén.

— **A tisztí főorvos jelentéséből.** A napokban adta ki a tisztí főorvos jelentését az elmúlt hóról, melynek a népességre vonatkozó részéből közöljük a következőket: Elve született 89 gyermek (67 törvényes, 22 törvénytelen). Kettős szülés egy esetben fordult elő, házasságra 27 pár lépett. Meghalt 76 egyén. A születések száma 13-al mulja felül a halálozásokat.

— **A kórházak betegforgalma.** A lefolyt hóban városunk egészségi viszonyai valamivel kedvezőbbek voltak, mint májusban. Az egész városban grasszóló difteritisz most inkább a keleti részre szorított már. Májusban a város kórházaiban 553 beteget ápoltak, júniusban 29-el kevesebbet, 524-et, mely szám az egyes kórházak közt következőleg oszlik meg: a városi kórházban 426 beteg feküdt, az irtalmas rend kórházában 79, a bányatelepi 19.

— **Tűz-veszedelem.** Kevés híja, hogy komolyabb veszedelem nem történt

szerdán estefelé a vasuti állomás teheráraktárában. Két vitriolos kórkór volt ott a raktáron, s egyiket vigyázatlanságból feldöntötték. A köedény eltört, a levegőhöz jutott folyadék égni kezdett s bizonyos a legnagyobb veszedelmet hozza a gyúlékony anyagokkal telt fabódéra, ha egy munkás idejekorán a ráhánt földdel el nem temeti s el nem fojtja a lobogó tüzet.

— **Polonyi-Eötvös-világ.** Valóságos Polonyi-Eötvös-világ van. Mindenféle párbajhírek, kihívások, becsületbeli ügyek, sértegetések, pro és contra nyilatkozatok stb., de azért ne tessék megütközni mind-ezekben — nincs semmi baj, és habár különben meleg van is, se az első foku, se a másod, se a harmadfoku lovagiasági érzületig nem rüg fel a hővmérő, tudva levén, hogy a bátorság inkább le, mint felszál, főleg árnyékban. Bizony csodavilág van, ugyannyira, hogy nyíltan ajánlják az embereknek a — revolverviseletet, mert sérteni szabad, de elégteltet adni luxus, a kihívás bánditása g, ellenben ki nem állani oly erény: mely minden bántalmat elvisel. Az ily világban két eszme küzd egymással: vivni és nem vivni; az igazság azonban egy: kopik a becsület.

— **A marienbadi fürdőből** tett távirati hír szerint Krautzsch János bőrgyórost, ki oda idűlés céljából ment, szélhűdés érte. A beteg állapota aggasztó.

— **Teherállítás a Balatonon.** A Balatonvizi Gőzhajós Társaság, hogy teheráru szállításait a kereskedő- és gazdalközönség kényelmére rendezhesse be, uszályhajókat építtetett. Ennek következtében a társaság úgy Bolgár-Révfülöp, mint a Balaton egyéb állomásai között vontatási szolgálatot is teljesített, melyet kora tavasztól mindaddig, míg a Balaton jégmentes, fenn fog tartani.

— **A szinkörből.** Németh József utolsó vendégjátéka kedden volt, Vidor Pál „Szokjunk” című énekes bohózatában. A darab egy szikrával sem különb azoknál, a mikkel a népszínházat s utána a vidék; színpadokot újabban traktálni szoktak Efemer életű dolgok, egy estén át megkacagatnak, de semmi irodalmi értékük nincs. A szinkör vendége, Németh kissé színtelen, halvány alakot adott zachari Zachariás András szerepében; „nélkülözhetetlen” kupléi azonban nagy hatást értek el. A legnagyobb szerep

(Pepi) Kocsis Etelka kezében volt, a kinek alakításával igazán meg lehetünk elégedve. Enek számairól nem is szólva, játéka oly eleven és ügyes volt, annyi kedves dévajsággal ruházta fel szerepét, hogy az este sikerét első sorban, sőt egyedül neki tulajdoníthatjuk. A többi szerep olyan kicsiny és semmit mondó, hogy színészeink legjobb akarat mellett se csinálhattak belőlük semmit — Szerdán, csütörtökön és pénteken az Ember tragédiájament, új állítólag fényes díszletekkel. Nagy vállalat ezt a munkát színréhozni, nagy főleg akkor mikor az előrehaladt nyári szezon úgy is elvette a közönség kedvét attól, hogy látogatásával jutalmazza meg a direktor fáradozásait. A kiállítás ellen — bár az se kielégítő — nincs szavunk; az előadás vonatkozó és egyhangú volt Pethes most még nem elég erős Ádám óriási szerepére. A deklamatorius részeket szépen, érzéssel szavalta; de a hosszú álam egyes változataiban itt-ott egyhangú volt. Legjobb, mint Danton, sikerült mint Miltiades, Tankred. Szendrői Ella játszotta Evát meglehetősen színtelenül; azt a nagy eszmét, a minék hordozójává tette Madaeh a nőt nagy művében, s a mi a színpadi átdolgozásban se veszett el teljesen, nem tudja kellőképp kidomborítani. Peterdy Luczifere se állt magasabb színvonalon partnereinél, szerep-nem tudása pedig sok helyett zavarólag hatott. Egyébként mindegyiken meglátszott a törekvés: jó alakítást nyújtani. — Kisebb szerepekben jók voltak R. Balogh Etel (Hyppia), Dezséri (Peter apostol: a tudós), Polgár (Aggastyán).

— **Érdekes interpelláció.** Újabb sokan panaszkodnak a pénzügyigazgatóságnál eddig mindig mellőzött, de most divatba hozott zaklatásokért, melyeknek a felek főleg a tőkekamatok kipuhatólására nézve kivéte vannak s mely körül több a felesleges ügybizgóság, mint a törvény szerinti előírt tapintatos fellépés. Ezt tette szóvá Bolgár Kálmán városi közigazgatási bizottsági tag és két esetre felvilágosítást is kért, melynek egyikére, egy titkos feljelentés folytán tett házkutatásra nézve Vadász József h. pénzügyigazgató az iratoknak a ministeriumtól való leérkezéig haladékat kéri a felvilágosításadásra; a másik esetre nézve pedig felhívatot, hogy adatait első sorban a bíróságoktól szerezzze meg s a magánfelek lehetőleg mindennemű zaklatástól kíméltesse.

— **Uj szokás.** Nem tartjuk helyesnek, sőt veszedelmesnek is mondhatjuk azt a most országserzte divatba jött szokást, hogy a m. k. esendőségi nyomozásai, de különösen egy-egy esendőtisztnek kutatásai reklamszerien felfujva és előleges dícsérettel elárasztva kerülnek az újságokba. Az ugynevezett titkos bandák jó ha erős kézre és hivatásszerű üldözőkre találnak, a vizsgálat és főleg a bírói eljárás befejezése után az ügyesség, erély és különös szolgálat kell, hogy az illetékes helyeken elismerésben, a sajtóban pedig dícséretben is részesüljön, de a ki ismeri a esendőri nyomozásoknál alkalmazott drákói szigort, a ki tudja, milyen problematikusan nagyon gyakran az előnyomozás és hany bűntelen és ártatlan ember lesz a legjelentéktlenebb gyanúra elfogva megkötözve, meghurcolva, sőt bírói ítéletek kimondása szerint megkötözve is, az méltan tarthatja veszedelmesnek, ha a nyomozások már előzetesen mint bravour-stiklik hirdettek, mert ez által a túlbizgóság könnyen átélheti a határt és tag teret nyit a különböző kísérletezésnek, mely az igazságszolgáltatás fenségével sehogya se hozható összhangzásba és a valódi hivatás rovására is esik.

— **Halálozás.** Egy egyszerű, derek ember haláláról kell megemlékeznünk, aki

oly nagy a szíve, hogy az egész nemzet elfér benne Tessék felette gondolkodni.

A bíboros még mindig római utját, izzalmait pihení, hoi nemcsak grata persona volt a legmagasabb körökig, de dícsőség övezte körül. Mert hát ott is van sok méltóság; sok bíbornok van, de Magyarország herceg-érseke, a milliókat érő birtokokkal, a nagy méltósággal és befolyással azért még Rómában is mindig feltűnőség, s különösen ha az még Vaszary Kolos is nagy szelleme, szelidsége és jószágos szívvel, mely a vigasztalás és jótétemények forrása.

Igen természetes, hogy a hercegerseket a Szent Atya is kitüntette kegyeivel; sőt még huszárja is olyan kitüntésekben részesült, hogy midőn fényes öltözetben térdelve lábsókra ment, a Pápa intett neki, hogy keljen fel, s latinul szólította, hogy közelebb menjen hozzá, a mikor a szálás, derek huszárt, az eredeti magyar typut megszólításával tüntette ki.

Hanem hát a nagy ünnepek közt az is megtörtént a hercegersekekkel, a mi már a humort érinti.

Mig a bíbornoki felavatáson át nem esett, nem lehetett neki mint bíbornoknak nyílt viziteket csinálni s magát mutatni.

Tehát szerzetesi ruhájában, két kapujában ment egy alkalommal a Szent Péter templomába, s midőn ott egy nevezetesebb, történeti emlékü pontot akart megnézni, az egyik sekrestyés ráfordm: „takarodjék maga innét, e helyen a ki megjelenik, annak legalább is kanonoknak kell lenni!”

A herceg mosolygó arcával fogadta az elutasítást, ki a humornak nagy barátja.

Ekkor kíséretéből oda lép egyik a sekrestyéshez, s azt mondja neki: Ez Magyarország herceg-érseke és bíboros. A sekrestyés álla majd leesett a bámulásban, és mélyen meghajta magát sietett kezesókra.

Hanem kedves szerkesztő úr! valami komolyabb hírt is szeretne ön bizonyára a magas légréből, a ki úgy kapja a politikai híreket, mint a fecske a szunyogot.

Tehát egyet mondhatok, de azt ne tessék szétküldeni villanyszármnyakon a nagyvilágba; ezt csak egyedül önnek mondom meg:

A hercegersekek hét gomb van hosszú két kapujában: de Füreden nyolc gombra van begombolva.

Minden üdvözléttel

Roboz István.

fiatal éveiben fegyverrel harcolt hazája függetlenségéért, később pedig mint iparos és vállalkozó közbessülést vitt ki magának. Az öreg Probender Andrásról szól a gyászemlékezet, a keskenyi tégelygyárosról, ki 72-ik évében hunyt el. Mint ritka becsületességű férfiú volt ismeretes, kit mély vallásossága jellemzett és ki a tanúgynek buzgó barátja és a szegény tanulóknak jószívű segélyezője volt. Áldás emlékezetén.

— **S l á b y** Ferenc dulmi választott püspök, pécsi székesegyházi káptalani nagyprepost, bolyi apát, aranyimés aldozár hosszas szenvedés után meghalt f. hó 19-ikén, 80-ik évében. A boldogult végrendeletében Pécs városáról a pécsi szegényeknek hagyományozott egy száz forinttal emlékezett meg. Temetése különösen az egyháziak nagy részétől mellett péntek d. e. ment végbe. — Nyugodjék békében.

— **A Pécsi Kerékpár egyesület vendégei.** Kerékpár-egyesületünk jó hírre országosan ismeretes s ugy a vidéki, mint a fővárosi testvéregyesületek mindenkör megragadják az alkalmat, hogy a miénkkel találkozhassanak. Ujabbban a szombathelyi »Savaria« sport egyesület két derek tagja névleg, dr. Korchmáros Kálmán ügyvéd és Uj Sándor törvényszéki jegyző látogattak el városunkba, hogy a barátságot a két egyesület közt megkössék. A szombathelyiek az egész utat kerékpáron tették meg, és szerdán este érkeztek meg. Az útasok elé kerékpárosaink közül 30-an mentek és a hivatalos fogadtatás. Manán volt. A kerékpár egyesület érdekes program szerint mutatta be a város nevezetességeit, köztük megtekintették a székesegyházat, Zsolnay majolika gyárát, a Lütke-féle pezsgőgyárat, hol a kerékpárosok magyaros vendégszeretettel fogadtattak. Csütörtökön délben a vendégek az egyesület tisztviselőivel és még többben dr. Jobst Lászlóhoz voltak ebédre hivatalosok; hol a szeretetreméltó haziaszony és házigazda nagy lakomát csaptak. Este a Vadember szálloda nyári éttermében nagy bankettet rendeztek, melyen körülbelül 80-an vettek részt. Ott voltak a vendégek sorában: dr. Krasznay Miklós, dr. Toldy Béla, dr. Blüm Béla, közjegyző, dr. Tolnay Géza, közj. helyettes, Zsolnay Miklós gyáros, Kim Gáspár, Németh Gyula, Pleininger Ferenc, dr. Jobst László ügyvédek. Az első felkoszontót a kerékpáregyesület nevében az elnökök távollétében B o l g a r Tivadar e. titkár mondotta szellemesen köszöntővel fel a »Savaria« szombathelyi egyesület s annak két érdemes tagját, a vendégbicyclistákat. A beszédre dr. Korchmáros Kálmán válaszolt, megköszönvén a szíves vendégszeretetet és fogadtatást. Számos tiszteletet következett még s Farkas Sándor zenekara vig. nótái mellett a társaság még éjtél maradt együtt. Ekkor a társaság a Bedöbe vonult át, hol az este igen érdekessé lett. Itt tartózkodik ugyanis városunkban Dankó Pista, a híres és dédelgetett zeneszerző, kinek népszínműve, a »Pataki leányok« néhány nap előtt adatott az arénában, ki a társaság kérésére, előadta újabb szerzeményeit mik a társaságot felvillanyozták. E közben megérkezett Zsolnay Vilmos elnök is, Duckerts Gyula belga főconsul társaságában, kivel a főispánnal voltak estélyen. A consul helyét foglalta a kerékpárosok körében, hol magát láthatólag kitünően érezte, mire elég bizonyíték, hogy nevét az egyesület vendégkönyvébe beírta, s midőn Zsolnay hazatért ő még reggeli 3 óráig maradt kerékpárosaink körében, kik ez ünnepélyükkel még jobban megkedveltették magukat a pécsi közönséggel, mely ez egyesület működését egyre fokozódó érdekléssel és figyelemmel kíséri.

— **Szép nyári helyiség** volt eddig is az Európa-kávéház kertje, melynek

lombos fái alatt igazi élvezet az esti időzés. Sattler József bérlő azonban nem elégedett meg az eddigi berendezéssel, hanem 15 nagy Auer-féle izzó lámpával is ellátta e valóban szép és tágas kerti helyiséget mely ez újítás óta sokkal vonzóbb és egyre látogatottabb. Az Auer-féle gazvilágítás egyenletes, szelid és mégis intenzív fényével folyton nagyobb hűtéseket tesz nemcsak Budapesten a nagyobb kávéházakban, hanem Pécssett is, mit még aránylagos olcsósága is növel.

— **„Uj Junius“** címmel egy kis füzet hagyta el ma a sajtót, Szerzője: Sirisaka Andor, a »Babonáról«, az »Anyósok könyve« és a »Magyar közmondások könyve« írója. Az »Uj Junius« a Kéry Gyula által szerkesztett »Junius«-t travasztja ki pontról pontra, több-kevesebb humorral, ügyességgel és szerencsével, itt ott vaskos, sőt néha esetlen célzással. Van benne szellemesség is, de meglehetősen szűken mérve, miként a — tanítói fizetés. Ára nem borsos: most még 2° kr. a szerzőnél és a könyvkereskedésekben.

A szerkesztő üzenete

St. H. Szívesen látjuk a folytatást. De miért nem választ Ön magának jó magyaros írói nevet?

Dr. G. Az öreg zsidó sorsjegyes adomáját kár volna nyomda festékre érdemeltetni. Kérünk arról a szép tájékról valami szép és érdekes leírást. — Jó mulatást.

Katona F. Szőlád. A »Harmadik nótára« című drámája nem érkezett el hozzánk. Ellenben a »Tévedések vigjátéka« című humoreszkjét kinyeste lapunkból a »Kaposvár« a »Pécsi Figyelő« meg visszanyeste. Látja, hogy milyen kapósak az Ön dolgozatai. Kérjen a kollégáktól is honorariumot.

Vors. Eloívnastuk é. jónát: nem találván, nem közölhetjük. De talán az elbeszélések beválnak. Küldjön mutatót a rövidebbek közül.

W. J. Ez azután kellemes meglepetés. Köszönet és üdvözlés.

VIII. Brávo, fiatal óriás! Így szeretjük a távollévőket, ha bizonyítják, hogy élnek. A bókot átadták, de nem viszonzozzuk, hanem majd gondolkozunk a kérelem teljesítéséről. Lapunk segédszerkesztője is melegen üdvözlöi elődjét, kinek nyomdokait erősen tapossa.

Gabona-árak

hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1893. évi július hó 15. napján tartott hetivásarán.

	m e t e r m á n s a	ó s z i		t a v a s z i	
		— kr.	— ft.	— kr.	— ft.
Buza	ó s z i	7	20	7	—
	u j	—	—	—	—
Kétszeres	ó s z i	6	20	6	10
	u j	—	—	—	—
Rozs	ó s z i	6	20	6	10
	u j	—	—	—	—
Árpa	ó s z i	5	50	5	4
	u j	—	—	—	—
Zab	ó s z i	7	50	7	30
	u j	—	—	—	—
Bükköny	u j	—	—	—	—
Repece	m m.	—	—	—	—
Kukorica	m m.	5	60	5	50
Széna	m m.	3	20	3	—
Szalma	m m.	2	—	—	—

Kínálat: közép.

Mintegy 130 gabona kocsi volt a piacon.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécssett.

H I R D E T É S E K.

Elismert legtisztább
alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

Asztali-

és

g y ó g y - v i z

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír
köhögés és rekedtségnél, tüdő, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható Pécssett Grünbuth és Hirschler, Köszl János, Simon János, Eizer János, Reeh Vilmos, özv. Spitzer Jakabné fűszerkereskedőknél.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

Nevelő intézet (pensionatus).

Werner Magdolna

okl. tanító, habár **25 évig** fenállott nyilvános leányiskoláját beszüntette.

pensionatust nyit

oly vidéki leányok számára, kik a városban valamely nyilvános (elemi, polgári, kereskedelmi-) iskolát látogatnak, továbbá kik zene; tánc vagy más rendkívüli tárgyban oktatást nyerni óhajtanak.

Bővebb fölvilágosítás kapható Pécsen, **Hunyady-utca 6. sz.** alatt. 4488.

A nm. vallás és közoktatási m. kir. miniszterium és a főtisztelendő pécsi-egyházmezei hatóság rendelete alapján.

Arlejtési hirdetmény.

A berkesdi rom. kath. templom 24.226 frt 70 kr. előirányzott költséggel újonnan építtetik.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik ezen munkálatot elnyerni óhajtják, hogy készpénzben, avagy állampapirokban leteendő **2,423 frt** bántépénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb 1893. évi augusztus hó 6-ának déli 12 órájáig

a berkesdi rom. kath. plebániái hivatalnál benyújtják.

Ezen építkezés elvállalására csak szakértők és az ily építkezések vezetése-re jogosítottak pályázhatnak.

A pályázati és vállalkozási feltételek, tervek és költségtétel a berkesdi rom. kath. plebániái hivatalnál betekintethetők. 4482.

A jelentkezők közül való tetszés szerinti szabadválasztási jog fentartatik.

Kelt Berkesden 1893. évi július hó 11-én.

SZULY JÓZSEF plebános.

Tessék a védjegyre ügyelni a vételezni határoztan kifejezést!

Kwizda-féle

Véd--jegy.

Kwizda-féle Kőszvényfolyadék.

Égész palackkal 1 frt o. é. fél palackkal 60 krajcár. Kapható minden gyógyszerárban.— Fő-letét: **kerületi gyógyszerár Korneuburgban.**

Évek óta kirobbant, fájdalomcsillapító házi-szer kőszvény, csúsz, és ideggyök ellen.

Kwizda-féle Kőszvényfolyadék

! Ujdonság!

a párisi és londoni hölgyek körében divatos illatszer!

Mindkét illatszer, mint külföldi újdonságokat ajánlom az **Essence concentrée Damara-t**, melynél az odeur renkiivil kedves bouquer-t képez és az **Essence concentrée Coelogina-orchidee-ből** nyerve, általam preparálva hathatós, kellemes illattal.

Favorita Bouquet) csodálatos
Lobelia Bouquet) illatok.
Mirabilis Bouquet)
Lilas d'Espagne)

Damara, szappan 69 kr.
Damara, arepora 2 frt 50 kr.
Damara, mosdóvíze 1 frt 30 kr.

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében mess e földünk minden más hasonló gyártmányt.

ANATHERIN SZÁJ- ÉS FOG-VIZ.
Dr. Popp J. G.-től es. és kir. osztr.-magy. es görög. kir. udv. fogorvos **Becsben, I. Bognergasse 2.**

Gyökerező gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szintén a szájrég és a fogás mindennemű betegsége ellen. Megkönnyebbíti a gyermek fogzását s nélkülözhetetlen az ásványvízek használatánál. Jónak bizonyult göblőgő víz az idült torokhajoknál és a roncsoló toroklobnál **1 nagy palack 1 frt 40 kr.**

Dr. Popp növényi fogpor a fogakat vakító fehéreké teszi anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonként 63 kr.

Dr. Popp Anatherin fogpaszta a fogak tisztítása és épentartására, a kelletlenül büsz és a fogok elnárítására. Ára üvegszelen-czekben 70 kr.

Dr. Popp fog olom igen gyakori s legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önlömözésére. Ára dobozonként 1 frt.

Popp-féle növényiszappan Már 18 éve a legnagyobb sikerrel használva mindennemű bőrküteg, különösen a bőrvizketeg, sömör, kosz, fej és szakái korpa, fagydag, lábizzadás és varak ellen. Ára 30 kr.

DR. POPP J. G.
osztr. magy. es. és k. és gör. k. udv. szállító Bécs. I. kerület Bognergasse 2. Kapható **Pécsen:** Sipőcz István, Göbel Kálmán, Erseh János és Zsiga László gyógyszerárban. Alt és Böhm, Pachner Ede, Lang H. és Fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Schön, Raab G. üzletében. **Pécsváradon** Dvorsky B. **Szigetváron** Salamon I. és Viny S. **Sztlörincen** Szilágyi G. **Mohácson** Luizer V. s Szendrői S. **N.-Bolyon** Eöry L. **Mágoocson** Szép G. **Dombóváron** Szállos I. **Battaszéken** dr. St. urcsok L. **Siklóson** Petrács S. **Vilányon** Csathó S. **Nádasdon** Mesterházy A. gyógyszerárban, valamint Magyarországon minden gyógyszerárban, illatszerésznél, droguistánál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.
cs. és kir. és gör. kir. udv. fogorvos és udv szállítónál Bécs. I. Bognergasse 2.

Megvételre keresztetik egy jó állapotban levő használt

Zongora

Bővebb czim a kiadóhivatalban. 4419

Elsőrangú látványosság!

Budapesti Panopticum

Pécsen, budai külváros, a buzatéren.

Nagy Panopticum és mechanikai muzeum!

Életnagyságu és mozgó viaszalakok, melyek hasonlatosságuk, csodálatra méltó jelmezük és bámulatos mechanikájuk által méltó föltűnést keltenek. **A 150-nél több viaszalak közül különösen kiemelendő: XIII. Leó pápa ő szentsége** egyházi díszben. — **Krisztus keresztrefeszítése** Munkácsy festménye után. — **A szép Irén**, 400-féle tudóvírózással. — **Az ezer és egy éj**, nagy hatást keltő csoportozat. — **Boldogult RUDOLF trónörökös** a ravatalon. — **Hőfeherke** a het torpevel és a herceggel. — **II. Sándor orosz cár** halalos ágyon. — **Amor és Vénus**, mythologiai remekmű. **A bűnbánó Magdolna** — **Egy fiatal anya öröme és boldogsága**. — Legújabb! **BAROSS GABOR** néhai keresk. miniszter életnagyságban. **Egy gyönyörű amoretta csoport**, 6 drb. melyből kettő mechanikai gép által mozog es forog. — **Belizár**, a híres görög vitéz szép leányával mint koldus. — **Fatima**, a híres keleti szépség mozog és dohánnyik. — **Almea**, az egyiptomi csodaleány, egy szépség. — **Vecsera Mária báróné** a díjkorozott becsi szépség. — Egész sorozata a nepfajoknak a világ minden részeiből és számos egyéb hírneves személyek u. m.: császárok, királyok stb. — Külön szakaszban: **a szép Meluzina, a habók lünderé, fele hal, fele nő**. — Továbbá egy nagyszerű külön terem az ugynevezett **PARISI NEVETŐ**.

Kiállításom minden család által megütközés nélkül meglekinthető.
Belépti-díj: felnőtteknek 20 kr. gyermekek és katonák (örmestertől lefele) 10 kr.
Naponként nyitva reggel 8-órától esti 10 óráig. Este fényes kivilágítás mellett.
Miután ezen nagy muzeum Európa legnagyobb városaiban a legnagyobb köztetszésben részesült, számos látogatást ker mély tisztelettel

Az igazgatóság.

A Baranyamegyei hitelintézet

mint részvénytársaság *Pécsett*

közhirre teszi, hogy részvényeire a második 20°-os, azaz részvényenkint

o. é húsz forintos

befizetés 1893. évi *szeptember hó 1—15-ig* teljesítendő a társaság pénztáránál Pécsett, a mikor is az ideiglenes részvények kiadatnak.

Pécsett, 1893. évi július hó 19-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Olasz hyppodrom *Jiovani Lodi*

a **Buza-téren** ujonan felépült és kényelmesen berendezett nyári arénában **július hó 16-ától** kezdve naponként

előadásokat rendez

Lodi János, az olasz hyppodrom-társulat igazgatója, elsőrendű jól szervezett társulatával a magasabb légtornászat, kötéltánc, akrobatika, ballet, zenebohócok és néma-keplet köréből.

Ezen műsorból különösen kiemelendők:

RIVALLIS ALFONZO,

a felülmulthatatlan kigyó-ember.

WILLFREDS TESTVÉREK,

elsőrendű zenebohócok az első budapesti orpheumból.

Záradékol igen trélás némakeplet, bemutatva több nő és férfi-tag által.

A társulat 30 művész, művésznő és saját zenekarból áll.

Helyárak: Számozott zártszék 40 kr. I. hely 30 kr. II. hely 20 kr. Karzati állóhely 10 kr.

Pénztárnyitás 7 óraker. — Kezdeté pont 9 óraker.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esd mély tisztelettel

LODI JÁNOS igazgató.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Bpest, 1885. Nagydiszokl.	Zágráb, 1891. Diszoklevél	Eszék, 1889. Diszoklevél.	N. Palánkán, 1887. Ar-ér.
----------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

CSIK JÓZSEF

cs. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portl.-cement és vízhatlan mészgyár
Beocsinban.

Központi iroda és raktár: Bpsten, V., Rudolf-rakpart 8.
ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, föld-
birtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a nagyér-
demű építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszt,
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíttatnak. — Árjegy-
zékék s magvarázatok kívánatra készséggel megküldetnek.

Raktár PERLESZ LAJOS urnál Mohács.

Páris, 1867. Bronz-érem.	Kecskemét 1872. ezüst-érem	Ujvidék 75.18. Arany-érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.
-----------------------------	-------------------------------	-------------------------------	------------------------------

Egyedüli és biztos segély

elvesztett vagy elgyengült férfierőnél (Impotencia) az új cs. és kir. **szabadalmazott készülékekkel.** Észre nem vehető, külsőleges, jótéltás mellett ártalmatlan, kellemes, az ingerlést kizáró gyögmód. Hirnevés tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.

Teljesen felgyógyultak hálaíratának ezrei érdeke nélkül ajánlják használatát.

Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és számla 991 nem vehető.

DR. CARL ALTMANN

Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.

Röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

SCHÖNWARD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca, Mestrics-féle házban.

Ajánlja saját műhelyét mindennemű arany, ezüst, bronce és aranyozott templomi szerek legjobb és tűzben aranyozott elkészítésére, valamint javít és aranyoz mindennemű tárgyakat jótállás mellett.

Egy jó pontos járású ébresztő óra 2 frt 50 kr.

Egy csinos ezüst Remontoir óra 8 frt 50 kr.

Egy kettős köpenyű ezüst Remontoir óra 10 forint.

Egy ezüst horgony (Ancre) Remontoir óra 2-ös fedéllel 12 frt.

Ezüst horgony-Remontoir Tula-óra, kettős fedéllel, finom szerkezettel 16 forint.

Finom szerkezetű csinos inga-óra diófa-szekrényben 12 frt.

Nagy raktár a legújabb divatu salon, inga, iroda és consol-órákból stylszerű kivitelben, tölgy, fényezett, dió és amerikai diófa-szekrényekben.

Legnagyobb választék a legjobb szerkezetű női és uri arany órákból, eredeti szabott gyári árak mellett.

Öt évi jótállással.

Francia, angol, valamint saját gyártmányú ékszerek a legújabb és legfinomabb kivitelben óriási választékban vannak raktáron.

Valódi ezüst tárgyak, u. m.: gyertyatartók, asztali állványok, cukordobozok, kenyérkosarak, serlegek, bor, cognac, thea és kávé servicek, étszerek stb. stb. dús választékban rendkívül szép és izléses kivitelben igen jutányos árban.

Vésnöki munkák elvállaltatnak, a nálam vett tárgyakhoz bármily vésés díjmentesen készíttetik.

Mindennemű javítások a z o n n a l és legjutányosabban készíttetnek.

Régi ezüst és aranytárgyak vagy órák és egyéb műbeesű régi-ségek legmagasabb árak mellett beváltatnak vagy cserébe átvétetnek.

Beeslések ingyen eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWARD IMRE.